

สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
Administrators' Competencies Affecting the Effectiveness of Academic
Administration in Schools under The Secondary Educational
Service Area Office Nakhon Sawan

พลวิทย์ ชลธารอุดมลาภ¹, ศักดิพงษ์ สุภีรักษ์²
Kachaphorn Tabklong¹, Sakdipong Suphirak²
Corresponding Author E-mail: s668044408@cpu.ac.th

Received: 2025-08-18; Revised: 2025-11-04; Accepted: 2025-11-07

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียน 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน 4) สร้างสมการพยากรณ์ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 327 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.998 สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1) สมรรถนะของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะของผู้บริหารทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) สมรรถนะของผู้บริหารด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว (X_9) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ (X_4) ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร (X_1) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ (X_5) ด้านทักษะความสามารถ (X_7) ด้านความรู้ (X_6) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_2) ด้านภาพลักษณ์และการบริการ (X_8) สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ (Y) โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ เท่ากับ 96.00 ($R^2 = 0.960$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -0.097 + 0.259(X_9) + 0.219(X_4) + 0.184(X_1) + 0.128(X_5) + 0.080(X_7) + 0.057(X_6) + 0.053(X_2) + 0.044(X_8)$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.366(Z_9) + 0.284(Z_4) + 0.194(Z_1) + 0.123(Z_5) + 0.105(Z_7) + 0.066(Z_6) + 0.079(Z_2) + 0.052(Z_8)$$

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหาร, ประสิทธิภาพ, การบริหารงานวิชาการ

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

¹ Student in Master of Education Degree, Faculty of Humanities and social science of Chaopraya University

² อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

² Advisor, Faculty of Humanities and social science of Chaopraya University

Abstract

This research aimed to study (1) the level of administrators' competencies, (2) the level of academic administration in schools, (3), study the relationship between administrators' competencies and academic administration in schools, and (4) create a prediction administrators' competencies the effectiveness of academic administration in schools. The sample was 327 teachers under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Sawan. They were selected by Simple Random Sampling. The instrument for collecting data was instrument was a 5-point Likert scale questionnaire with an IOC of 0.80-1.00 and a reliability coefficient of 0.998. Analysis data by frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis. The research results were found as follows;

1) The overall of administrators' competencies was at the high level. 2) The overall of academic administration in schools was at the high level. 3) The all aspects of administrators' competencies were positively related to academic administration in schools at significantly .01 level. And 4) There administrators' competencies were that; Personal characteristics (X_9), strategic thinking (X_4), self-development and personnel (X_1), planning and management (X_5), skills (X_7), knowledge (X_6), teamwork (X_2), image and service (X_8) can predict academic administration in schools (Y), with a predictive power of 96.00 ($R^2 = 0.960$), statistically significant at the .01 level. The predictive equation can be written as:

The regression coefficients in raw score;

$$\hat{Y} = -0.097 + 0.259(X_9) + 0.219(X_4) + 0.184(X_1) + 0.128(X_5) + 0.080(X_7) + 0.057(X_6) + 0.053(X_2) + 0.044(X_8)$$

The regression coefficients in standard score;

$$\hat{Z} = 0.366(Z_9) + 0.284(Z_4) + 0.194(Z_1) + 0.123(Z_5) + 0.105(Z_7) + 0.066(Z_6) + 0.079(Z_2) + 0.052(Z_8)$$

Keywords: Administrators' Competencies, Effectiveness, Academic Administration

บทนำ

สมรรถนะของผู้บริหารเป็นความสามารถในด้านคุณลักษณะความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ มโนทัศน์และแรงจูงใจในการทำงานผสมผสานกันจนทำให้บุคคลนั้น สามารถสร้างผลงานส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ที่ต้องการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ลลิตา แสนสุข. 2566: 10) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ ดังคำกล่าวที่เรียกว่า “สมรรถนะ” ซึ่งเป็นคุณลักษณะด้านความรู้ทักษะ และพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของการบริหารโรงเรียนซึ่งอาจหมายรวมถึงประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการด้วยเช่นกัน (พรวลี ตรีประภากร. 2564: 5)

การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพสูง ให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี หากเปรียบงานแผนงานเป็นสมอง เป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็คือหัวใจของสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกไม่ได้ การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้องตระหนักว่าหัวใจของการจัด

การศึกษา คือ ผู้เรียน งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตามการดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง (ภัทรสุตา เกิดแสง. 2563: 3)

ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ดังเช่นงานวิจัยของ พัทธมน สระแก้ว, ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ, และสุรัชย์ ปิยานุกูล (2560: 1,541) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรแกนกลางของโรงเรียนขนาดเล็กยังไม่เชื่อมโยงกับหลักสูตรโรงเรียนและบริบทของนักเรียน มีครูไม่ตรงตามรายวิชาที่สอน ขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จำนวนครูมีน้อยทำให้ครูมีภาระงานที่นอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป จนส่งผลกระทบต่อภาระการเรียนการสอนของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลยังไม่หลากหลาย ระบบอินเทอร์เน็ตยังไม่ทั่วถึงและสัญญาณยังไม่แรงพอ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เนื่องจากขาดงบประมาณในการดำเนินการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ครูยังขาดความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบปัญหาอุปสรรคในด้านสมรรถนะของผู้บริหารเกี่ยวกับความรู้ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนยังไม่ค่อยเข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารสถานศึกษาที่ดีเท่าที่ควร โดยมาจากการสั่งสมองค์ความรู้ ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาที่ไม่มากพอ ด้านคุณลักษณะยังไม่มีสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาเท่าที่ควร เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. 2567: 15-17)

จากสภาพปัญหาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กยังมีนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ขาดสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน ขาดแคลนสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน ขาดการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเรียนการสอนในชั้นเรียน ขาดระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ หากสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักในการจัดการดำเนินงานด้านวิชาการ มีจุดอ่อนหรือบกพร่องไป จะเป็นสาเหตุให้ประสิทธิภาพของงานวิชาการด้อยลง และส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานวิชาการให้ตกต่ำลงและด้อยคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. 2567: 15-17)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารปัจจัยใดบ้างที่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพที่สามารถเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะของผู้บริหารที่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

การทบทวนวรรณกรรม

สมรรถนะของผู้บริหาร

สมรรถนะของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรม และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาใน 9 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร 2) ด้านการทำงานเป็นทีม 3) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ 5) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ 6) ด้านความรู้ 7) ด้านทักษะความสามารถ 8) ด้านภาพลักษณ์และการบริการ 9) ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร

องค์ประกอบของสมรรถนะของผู้บริหาร	นักวิชาการ									
	วรารักษ์ ทิพสุข (2563)	พรลี้ ตรีประภากร (2564)	ลลิตา แสนสุข (2566)	ปิยะนันทน์ ว่องพัฒน์วงศ์ (2566)	Griffiths (1956)	Rosemary Boam, & Paul Sparrow (2001)	Daniel Goleman (2003)	Lyle M. Spencer, & Signe M. Spencer (2003)	Ruba Osama Hawi, Dina Alkhodary, & Tareq Hashem (2015)	Rosanna L. Manalo, & Masood Khan (2017)
1) ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร	✓		✓				✓	✓		✓
2) ด้านการทำงานเป็นทีม			✓			✓			✓	✓
3) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	✓		✓		✓		✓			✓
4) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์	✓		✓		✓				✓	✓
5) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ	✓		✓		✓	✓	✓			✓
6) ด้านความรู้		✓		✓	✓		✓	✓		
7) ด้านทักษะความสามารถ		✓		✓	✓		✓	✓		
8) ด้านภาพลักษณ์และการบริการ		✓			✓				✓	
9) ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว		✓		✓	✓			✓	✓	

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการแนะแนว 8) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

องค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	นักวิชาการ									
	ภัทริดา เตโชเม้ง (2560)	จิราวรรณ รินทรา (2562)	นิภาพร พินิจมนตรี (2563)	ธวัชชัย อัจฉกร (2564)	นคร จงอนรัักษ์ (2564)	ปรีดีน สาแล (2564)	พริตติพร ใจดี (2565)	สิริดา สายมายา (2565)	ลลิตา แสนสุข (2566)	ปิยะนันทน์ ว่องพัฒน์วงศ์ (2566)
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,185 คน จาก 37 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. 2567: 15 - 17)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 327 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซี่, และมอร์แกน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List) ใช้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาตนเอง และบุคลากร จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน 7 ข้อ 4) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ จำนวน 11 ข้อ 5) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ จำนวน 12 ข้อ 6) ด้านความรู้ จำนวน 7 ข้อ 7) ด้านทักษะความสามารถ จำนวน 5 ข้อ 8) ด้านภาพลักษณ์ และการบริการ จำนวน 11 ข้อ 9) ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว จำนวน 7 ข้อ รวมจำนวน 80 ข้อ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำนวน 9 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านการวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน 10 ข้อ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 12 ข้อ 7) ด้านการแนะแนว จำนวน 10 ข้อ 8) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 10 ข้อ 9) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 8 ข้อ รวมจำนวน 90 ข้อ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ศึกษาหลักการ รูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร และสร้างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไข

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.80-1.00 และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำผลการทดลองใช้เครื่องมือ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2560: 97) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ เท่ากับ .998

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์สถิติร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน และระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)
4. สร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะของผู้บริหารที่สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.61) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.65) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสมรรถนะของผู้บริหาร ในภาพรวม

สมรรถนะของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร	4.46	0.45	มาก
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.38	0.64	มาก
3. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.37	0.65	มาก
4. ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์	4.47	0.56	มาก
5. ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ	4.45	0.42	มาก
6. ด้านความรู้	4.41	0.49	มาก
7. ด้านทักษะความสามารถ	4.42	0.56	มาก
8. ด้านภาพลักษณ์และการบริการ	4.43	0.51	มาก
9. ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว	4.48	0.61	มาก
รวม	4.41	0.39	มาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและ การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.59) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.49) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวม

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.48	0.45	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.46	0.61	มาก
3. ด้านการวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.48	0.60	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.48	0.56	มาก
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.46	0.43	มาก
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.42	0.49	มาก
7. ด้านการแนะแนว	4.44	0.44	มาก
8. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.46	0.61	มาก
9. ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.49	0.59	มาก
รวม	4.46	0.43	มาก

3. สมรรถนะของผู้บริหารทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.954$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดไปต่ำที่สุด คือ ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ ($r = 0.888$), ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร ($r = 0.865$), ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว ($r = 0.835$), ด้านการทำงานเป็นทีม ($r = 0.790$), ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($r = 0.784$), ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ ($r = 0.677$), ด้านภาพลักษณ์และการบริการ ($r = 0.636$) ด้านทักษะความสามารถ ($r = 0.339$) และด้านความรู้ ($r = 0.332$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

สมรรถนะของผู้บริหาร	ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร (X_1)	ด้านการทำงานเป็นทีม (X_2)	ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_3)	ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ (X_4)	ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ (X_5)	ด้านความรู้ (X_6)	ด้านทักษะความสามารถ (X_7)	ด้านภาพลักษณ์และการบริการ (X_8)	ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว (X_9)	รวม (X)
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ										
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Y_1)	.964**	.738**	.722**	.801**	.571**	.257**	.273**	.547**	.697**	.863**
ด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_2)	.799**	.872**	.776**	.870**	.517**	.115*	.127*	.531**	.783**	.850**
ด้านการวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (Y_3)	.813**	.802**	.869**	.922**	.531**	.106	.123*	.532**	.801**	.867**

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการ	ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร (X ₁)	ด้านการทำงานเป็นทีม (X ₂)	ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X ₃)	ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ (X ₄)	ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ (X ₅)	ด้านความรู้ (X ₆)	ด้านทักษะความสามารถ (X ₇)	ด้านภาพลักษณ์และการบริการ (X ₈)	ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว (X ₉)	รวม (X)
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา (Y ₄)	.756**	.778**	.802**	.970**	.558**	.122*	.147**	.489**	.748**	.845**
ด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Y ₅)	.453**	.297**	.293**	.383**	.956**	.612**	.528**	.302**	.247**	.595**
ด้านการนิเทศการศึกษา (Y ₆)	.274**	.068	.043	.124*	.540**	.942**	.918**	.329**	.005	.464**
ด้านการแนะแนว (Y ₇)	.713**	.592**	.595**	.653**	.543**	.352**	.472**	.741**	.759**	.838**
ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐาน การศึกษา (Y ₈)	.669**	.677**	.705**	.755**	.384**	.004	.018	.578**	.993**	.760**
ด้านการพัฒนาและการ ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา (Y ₉)	.800**	.764**	.737**	.825**	.469**	.092	.102	.565**	.851**	.820**
รวม (Y)	.865**	.790**	.784**	.888**	.677**	.322**	.339**	.636**	.835**	.954**

**p < .01, *p < .05

4. ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว (X₉) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ (X₄) ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร (X₁) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ (X₅) ด้านทักษะความสามารถ (X₇) ด้านความรู้ (X₆) ด้านการทำงานเป็นทีม (X₂) ด้านภาพลักษณ์และการบริการ (X₈) สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ (Y) โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ เท่ากับ 96.00 (R square = 0.960) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.215 – 0.496 ค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.015 – 4.650 และค่า Durbin – Watson เท่ากับ 1.939 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = -0.097 + 0.259(X_9) + 0.219(X_4) + 0.184(X_1) + 0.128(X_5) + 0.080(X_7) + 0.057(X_6) + 0.053(X_2) + 0.044(X_8)$$

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.366(Z_9) + 0.284(Z_4) + 0.194(Z_1) + 0.123(Z_5) + 0.105(Z_7) + 0.066(Z_6) + 0.079(Z_2) + 0.052(Z_8)$$

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนในการพยากรณ์สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)	B	Beta	t	p	Collinearity Statistics	
					Tolerance	VIF
Constant (ค่าคงที่)	-0.097		-1.585	0.114		
ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว (X ₉)	0.259	0.366	18.988**	0.000	0.335	2.982
ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ (X ₄)	0.219	0.284	11.771**	0.000	0.215	4.650
ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร (X ₁)	0.184	0.194	9.040**	0.000	0.272	3.680
ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ (X ₅)	0.128	0.123	7.126**	0.000	0.417	2.397
ด้านทักษะความสามารถ (X ₇)	0.080	0.105	5.255**	0.000	0.314	3.189
ด้านความรู้ (X ₆)	0.057	0.066	3.237**	0.001	0.304	3.288
ด้านการทำงานเป็นทีม (X ₂)	0.053	0.079	3.873**	0.000	0.304	3.294
ด้านภาพลักษณ์ และการบริการ (X ₈)	0.044	0.052	3.279**	0.001	0.496	2.015

Constant (β_0) = -0.097, R = 0.980, R square = 0.960, Adjusted R square = 0.959

Durbin Watson = 1.939, F = 962.221**

**p< .01

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ได้มีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้คำแนะนำ การยอมรับนับถือ และความเชื่อถือ ความรู้และความชำนาญ เชี่ยวชาญของผู้ร่วมงานในทีม ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลแต่ละบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน มองภาพในอนาคตของสถานศึกษาที่ต้องการจะให้เป็นไปได้อย่างชัดเจน การวางแผน กำหนดแนวทางการดำเนินงาน จัดลำดับความสำคัญของงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งกำหนดแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและเป็นไปในทางปฏิบัติ จึงทำให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวิไล ตรีประภากร (2564) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิยา มุขรักษ์, และนันทิยา น้อยจันทร์ (2567) ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะของผู้บริหาร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริยา ภูวศิริวิวัฒน์, และคณะ (2567) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ที่พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง โดยเฉพาะการมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาต้องมีการจัดหลักสูตรให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนร่วมกัน พัฒนาเครื่องมือการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อการช่วยเหลือครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดทำสื่อ นวัตกรรมในชั้นเรียน รวมทั้งครูผู้สอนนำนวัตกรรมไปใช้ใน

การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษา จึงทำให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวลี ตรีประภากร (2564) ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิชยา มุขรักษ์, และนันทิยา น้อยจันทร์ (2567) ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริยา ภูวศิริวิวัฒน์, และคณะ (2567) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ที่พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาและวางแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ พัฒนาตนเองและบุคลากรโดยผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนา ศักยภาพของครูให้มีวิธีการที่เหมาะสมตรงกับสมรรถนะที่ควรจะได้รับ การพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะตัว สามารถการบริหารจัดการทีมด้วยความเต็มใจ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนครูและบุคลากรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพและเกิดประสิทธิผล ดังผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวลี ตรีประภากร (2564) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองดี คณะศรี, และธัญยาภรณ์ นวลสิงห์ (2566) ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิชยา มุขรักษ์, และนันทิยา น้อยจันทร์ (2567) ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ที่พบว่า ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว (X_0) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ (X_1) ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร (X_2) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ (X_3) ด้านทักษะความสามารถ (X_4) ด้านความรู้ (X_5) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_6) ด้านภาพลักษณ์และการบริการ (X_7) สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ (Y) โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ เท่ากับ 96.00 ($R^2 = 0.960$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ให้การสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการคิดเชิงกลยุทธ์ พัฒนาคุณลักษณะเฉพาะตัว มีทักษะความสามารถและความรู้ มีภาพลักษณ์และการบริการที่ดีในการทำงานร่วมกันเป็นทีมของสถานศึกษา สามารถวางแผนและการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพ ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ทั้งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร จัดทำโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียนแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา จัดห้องสมุดมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ มีการดำเนินงานตามเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา พัฒนาระบบสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ดังนั้น การที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการสร้างสรรค์สมรรถนะของผู้บริหารจึงส่งผลให้ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวลี ตรีประภากร (2564) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว (X_0) ด้านทักษะ (X_1) และด้านภาพลักษณ์ ศักยภาพ ทักษะจิตและค่านิยมที่เหมาะสม (X_2) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 66.00 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองดี คณะศรี, และธัญยาภรณ์ นวลสิงห์ (2566) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีทั้งหมด 5 ตัวแปร เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ด้านการคิด

วิเคราะห์และสังเคราะห์ (X_7) ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_8) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_9) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_{10}) ด้านบุคลิกภาพ (X_{11}) และด้านการพัฒนาตนเอง (X_{12}) ซึ่งตัวแปรชุดนี้ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 87.60 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิชยา มุขรักษ์, และนันทิยา น้อยจันทร์ (2567) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริการที่ดี ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจ และด้านการทำงานเป็นทีม โดยตัวแปรทั้งหมดร่วมกันพยากรณ์แปรปรวนของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 90.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนตัวแปรอิสระที่ไม่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_3) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_3) ไปสอดคล้องอยู่ในตัวแปรอื่น ๆ จะมีความสัมพันธ์กันในตัวเองสูงกว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จึงไม่สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน แม้ว่าตัวแปรดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์ต่อ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนก็ตาม ประการสำคัญ คือ ปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้เป็นองค์ประกอบของการปฏิบัติงานในองค์การตามโครงสร้างและพันธกิจในการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จึงไม่สะท้อนให้เห็นการทำนายแต่ในความเป็นจริงปัจจัยทั้ง 4 ตัว มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวม จึงทำให้ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในลักษณะความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสภาวะตึงเครียดได้เป็นอย่างดี เป็นผู้ที่ไม่เสียสละเวลาเป็นพิเศษเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวสามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้มากที่สุด

1.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้าน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ไม่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ได้ ซึ่งในความเป็นจริง ปัจจัยเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในเชิงของการบริหาร ผู้บริหารจึงควรสร้างความตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานให้กับครูในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นกลยุทธ์ของสถานศึกษาและแนวทางในการเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนต่อไป

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างแนวทางในการขับเคลื่อนคุณลักษณะเฉพาะตัว การคิดเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาตนเองและบุคลากร การวางแผนและการบริหารจัดการ ทักษะความสามารถ ความรู้ การทำงานเป็นทีม ภาพลักษณ์และการบริการของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนทุกครั้งเพื่อให้คำแนะนำแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับต่ำที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำไปสู่พัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ และกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ไม่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อศึกษาสาเหตุที่แท้จริงที่จะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิราวรรณ รินทรา. (2562). แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรสถานศึกษาในอำเภอสามง่าม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ทองดี คณะศรี, และฉันทยาภรณ์ นวลสิงห์. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์. 7(2): 313-325.
- ธวัชชัย อางมาก. (2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนชายขอบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัย นอร์ทกรุงเทพ.
- นคร จงอนุรักษ์. (2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิภาพร พินิจมนตรี. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บรณัน สาแล. (2564). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุง). (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยะนันท์ ว่องพัฒน์วงศ์. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรวลี ตรีประภากร. (2564). สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนา การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พัทธมน สระแก้ว. (2560). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พัทธมน สระแก้ว, ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ, และสุรัชย์ ปิยานุกูล. (2560). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32. การประชุมวิชาการเสนอ ผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษา ระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (หน้า 1,540-1,548). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พุฒิตาพร ใจดี. (2565). การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐานด้าน ภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัทรธิดา เดโชเม้ง. (2560). ศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภัทรสุดา เกิดแสง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนา การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ลลิตา แสนสุข. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วราภรณ์ ทิพสุข. (2563). สมรรถนะการบริหารของนักบริหารงานการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศราวุธ พวงทอง, เบญจพร ชนะกุล, และสุภาพ เต็มรัตน์. (2567). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์. 9(2): 941-954.
- สิริดา สายมายา. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนในโครงการ “การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” (โรงเรียน กพด.) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กลุ่มนโยบายและแผน. นครสวรรค์: ผู้แต่ง.
- อารียา ภาวศิริวิวัฒน์, และคณะ. (2567). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วารสารปารมิตา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม. 6(1): 503-514.
- อิชยา มุขรักษ์, และนันทยา น้อยจันทร์. (2567). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 6(1): 301-316.
- Daniel Goleman. (2003). *The new Leaders: transforming the art of leadership into the science of results*. Great Britain: Clays Ltd, St Ives plc.
- Griffiths, D. E. (1956). *Handbook of Research on Educational Administration*. New York: The Macmillan Company.
- Lyle M., Spencer, & Signe M., Spencer. (2003). *Competency at Work: Models for Superior Performance*. (3rd ed.). India: Wiley India Pvt Ltd.
- Rosanna L. Manalo, & Masood Khan. (2017). Perception of Managerial Competencies Significant for Gulf College Educational Leaders and Managers. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*. 2(6): 36-37.
- Rosemary Boam, & Paul Sparrow. (2001). *Designing and Achieving Competency: A Competency – based Approach to Developing People and Organizations*. England: McGraw – Hill International.
- Ruba Osama Hawi, Dina Alkhodary, & Tareq Hashem. (2015). Managerial Competencies and Organizations Performance. *International Journal of Management Sciences*. 5(11): 723-735.